ORIENTERING

Nr. 45 — 16. des. 1967 — 15. årg. — Kr. 1.50

Med hemmelige US-dokumenter

Side 8 og 9

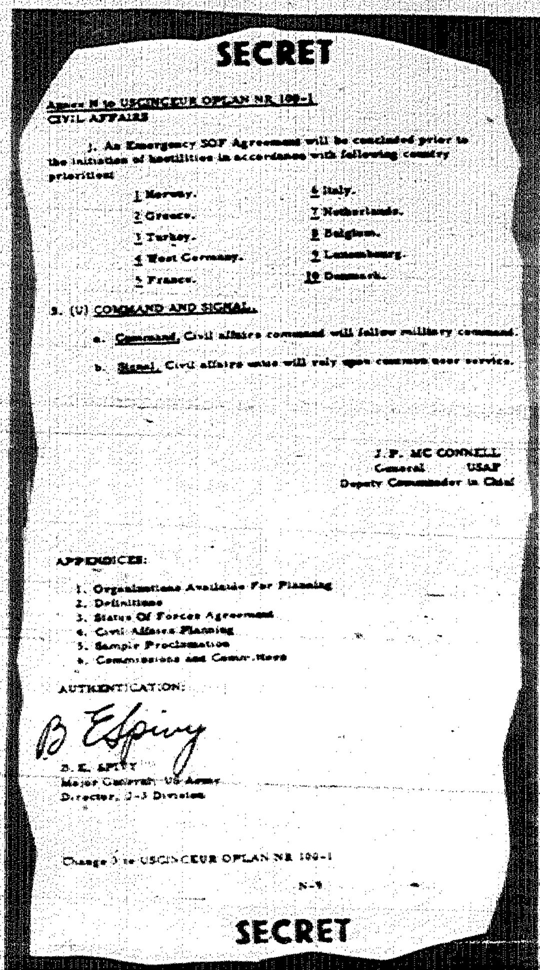
DETTE kan skje HER!

Den greske «Plan Prometheus», som la til grunn for militærkuppet i april, er ikke enestående. For samtlige NATO-land finnes liknende planer som øyeblikkelig vil bli søkt realisert dersom sterke krefter i vedkommende land skulle forsøke å trekke landet ut av forsvarsalliansen, ut av USA's maktsfære. De dokumenter Orientering her kan offentliggjøre gir bl. a. detaljerte regler for USA-intervensjon for å kue de krefter i NATO's medlemsland som kan tenkes å true USA's militærstrategiske interesser. Det er uhyre interessant lesning, og Norge står øverst på amerikanernes prioriteringsliste, Hellas som nummer 2.

April-kuppet i Hellas ble gjennomført av de «gale» personer. Kongen — og USA — ønsket at de kongetro generalene skulle ha hindret de progressive kreftene i å befeste sin makt ved de forestående frie valg. I stedet kom oberstene dem i forkjøpet. Men også de handlet etter de samme militære planer som tidligere var utarbeidet for bl. a. å møte en situasjon som den kuppmakerne her sto overfor. I løpet av 2 timer og 18 minutter var spillet avgjort i oberstenes favør. Det tilløp til demokrati som tross alt fantes i Hellas, var kvalt. Og det skjedde i henhold til NATO's egen kriseplanlegging. NATO som etter sin formålsparagraf skal forsvare demokratiet og «den frie verden».

Det var for pinlig

På NATO-rådets møte kort tid etter ønsket den danske regjeringen å markere sin motstand mot det greske militærdiktatur ved å referere en formell protestnote. NATO's generalsekretær Manlio Brosio fikk øyeblikkelig avbrutt forhandlingene. Det hadde dog vært for pinlig! Skulle NATO-rådet fordømme et kup som var kommet i stand i henhold til NATO's egen kriseplanlegging?

SECRET

Annex N to USCINCEUR OPLAN NR 100-1
CIVIL AFFAIRS

j. An Emergency SOF Agreement will be concluded prior to the initiation of hostilities in accordance with following country priorities:

1 Norway. — 6 Italy.
2 Greece. — 7 Netherlands.
3 Turkey. — 8 Belgium.
4 West Germany. — 9 Luxembourg.
5 France. — 10 Denmark.

5. (U) COMMAND AND SIGNAL.

a. Command. Civil affairs command will follow military command.

b. Signal. Civil affairs units will rely upon common user service.

J. P. MC CONNELL
General USAF
Deputy Commander in Chief

APPENDICES:

1. Organizations Available For Planning
2. Definitions
3. Status Of Forces Agreement
4. Civil Affairs Planning
5. Sample Proclamation
6. Commissions and Committees

AUTHENTICATION:

B. E. SPIVY
Major General, US Army
Director, J-3 Division

Change 3 to USCINCEUR OPLAN NR 100-1

N-9

SECRET

Kriseplaner for alle NATO-land

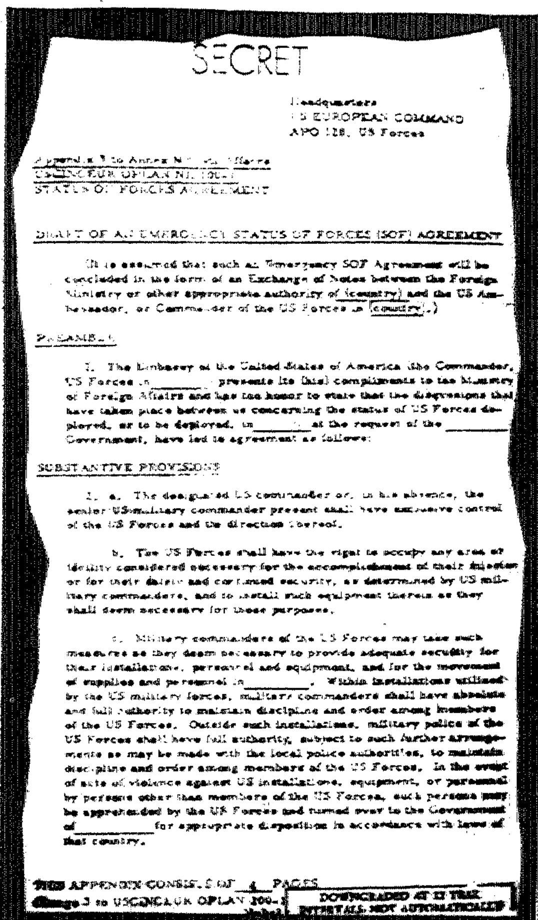
Den greske «Plan Prometheus» er ikke enestående. I samtlige NATO-lands generalstaber finnes det liknende planer for å møte en krisesituasjon, enten den nå skyldes ytre press eller indre uro. Hva som skal til for å utløse planene, er selvsagt gjenstand for ulike fortolkninger i de forskjellige land. I Hellas var bare formodningen om en radikal valgseier nok til å sette apparatet i gang. I Italia var det på nære nippet sommeren 1964 under den regjeringskrisen sentrum/venstre-regjeringen da var oppe i. De avsløringer som ukeavisen «Espresso» kom med om de militære kupplanene under navnet «ES» er ikke blitt tilbakevist.

Også vi har våre beredskapslover

I Norge — hvor de politiske forhold ikke er så ustabile som i visse Middelhavsland — skal det nok mye mer enn regjeringskriser til for å utløse planene. Men også vi har våre beredskapslover som gir anledning til å arrestere og fengsle folk uten rettergang og dom. Beredskapslovene og overvåkingspolitiets arkiver sett i sammenheng med de militære kriseplaner i henhold til NATO's opplegg, kan under gitte forutsetninger utgjøre en alvorlig trusel mot det politiske demokrati også i Norge. En av disse forutsetninger vil oppstå dersom et flertall av det norske folk gjennom avstemning eller et flertall av det norske Stortings medlemmer aktivt gikk inn for å trekke Norge ut av den vestlige forsvarsalliansen.

Norge nr.1 på USA's prioriteringsliste

Dokumenter Orientering her er i stand til å offentliggjøre, viser at Norge har høyeste prioritet blant de land de amerikanske politiske og militære myndigheter mener det er påkrevd å «beskytte», dvs. bevare innenfor sin maktsfære, om det så må skje ved direkte militær intervensjon. Dokumenter som dem vi her gir smakebiter av er det utvilsomt som ligger til grunn for planer som den greske «Prometheus», den italienske «ES» og liknende planer i samtlige NATO-land. At Norge står øverst på prioriteringslisten, med Hellas som nummer to, skyldes selvfølgelig ikke at de politiske forhold i Norge for tiden er gjenstand for en like stor oppmerksomhet fra amerikansk side som de greske, men ganske enkelt det faktum at Norge sammen med to andre «flanke-land», nemlig Hellas og Tyrkia, er av stor strategisk betydning, og at amerikanerne ut fra det de vil kalle sine «legitime sikkerhetsinteresser» ikke vil tåle at den politiske utvikling i disse land går amerikanske interesser imot, om det aldri så mye skjer på demokratisk vis. Dette er en av våre NATO-medlemskaps bitre konsekvenser.

SECRET

Headquarters
US EUROPEAN COMMAND
APO 128, US Forces

Appendix 3 to Annex N Civil Affairs
USCINCEUR OPLAN NR 100-1
STATUS OF FORCES AGREEMENT

DRAFT OF AN EMERGENCY STATUS OF FORCES (SOF) AGREEMENT

(It is assumed that such an Emergency SOF Agreement will be concluded in the form of an Exchange of Notes between the Foreign Ministry or other appropriate authority of (country) and the US Ambassador, or Commander of the US Forces in (country).)

PREAMBLE

1. The Embassy of the United States of America (the Commander, US Forces in ________) presents its (his) compliments to the Ministry of Foreign Affairs and has the honor to state that the discussions that have taken place between us concerning the status of US Forces deployed, or to be deployed, in ________ at the request of the ________ Government, have led to agreement as follows:

SUBSTANTIVE PROVISIONS

1. a. The designated US commander or, in his absence, the senior US military commander present shall have exclusive control of the US Forces and the direction thereof.

b. The US Forces shall have the right to occupy any area or locality considered necessary for the accomplishment of their mission or for their safety and continued security, as determined by US military commanders, and to install such equipment thereon as they shall deem necessary for these purposes.

c. Military commanders of the US Forces may take such measures as they deem necessary to provide adequate security for their installations, personnel and equipment, and for the movement of supplies and personnel in ________. Within installations utilized by the US military forces, military commanders shall have absolute and full authority to maintain discipline and order among members of the US Forces. Outside such installations, military police of the US Forces shall have full authority, subject to such further arrangements as may be made with the local police authorities, to maintain discipline and order among members of the US Forces. In the event of acts of violence against US installations, equipment, or personnel by persons other than members of the US Forces, such persons may be apprehended by the US Forces and turned over to the Government of ________ for appropriate disposition in accordance with laws of that country.

THIS APPENDIX CONSISTS OF 4 PAGES
Change 3 to USCINCEUR OPLAN 100-1

DOWNGRADED AT 12 YEAR INTERVALS, NOT AUTOMATICALLY

«Emergency status of forces»

Vi går løs på dokumentasjonen. Det dreier seg om hemmeligstemplede, trykte retningslinjer for eller utkast til avtale om USA-intervensjon i NATO's medlemsland i tilfelle en krise- eller unntakstilstand. Retningslinjene er undertegnet av general J. P. McConnell, stedfortredende øverstkommanderende for de amerikanske styrker, og generalmajor B. E. Spivy bekrefter med sin signatur at de trykte, hemmeligstemplede retningslinjene er i samsvar med det originale dokument.

Helt mot slutten (se faksimile) heter det: «En avtale om militær unntakstilstand (Emergency status of forces agreement) vil bli sluttet før utbrudd av fiendtligheter i henhold til følgende prioritering når det gjelder landene.» Så følger prioriteringslisten, som ser slik ut: 1. Norge, 2. Hellas, 3. Tyrkia, 4. Vest-Tyskland, 5. Frankrike, 6. Italia, 7. Nederland, 8. Belgia, 9. Luxembourg, 10. Danmark.

«— eller annen passende myndighet . . .»

En par refleksjoner melder seg umiddelbart. At Island ikke er nevnt, er naturlig. Der er amerikanerne enerådende når det gjelder maktmidler. Canada er noe for seg selv. Men hvorfor er ikke Portugal med på listen? Skyldes det at man der allikevel — med Salazar-regimet trygt i sadelen — mener å ha alt på det tørre?

I innledningen til det detaljerte avtaleutkastet heter det ganske avslørende:

«Det er antatt at en slik avtale om militær unntakstilstand vil bli sluttet i form av en noteveksling mellom utenriksdepartementet eller annen passende myndighet (Red. uth.) i (navnet på vedkommende land) og USA's ambassadør eller øverstkommanderende for USA-styrkene i (navnet på landet).»

At det her dreier seg om et detaljert USA-diktat av en plan for øyeblikkelig iverksettelse, og ikke et utkast til diskusjon mellom to likeverdige parter, viser innledningen:

«De Forente Staters Ambassadør (øverstkommanderende for USA-styrkene i ...) sender sine hilsener til Utenriksdepartementet og har den ære å meddele at de diskusjoner som har funnet sted (Red. uth.) mellom oss angående de USA-styrker som er oppmarsjert

● Forts. side 15

DETTE kan — —

★ Fra side 8

(Red. uth.) eller som skal oppmarsjeres i... etter anmodning fra ... regjering, har ledet til følgende avtale: ...»

Full autoritet til USA-styrkene

Dokumentet er utstedt av hovedkvarteret for USA's europeiske kommando, og er en del av en større plan, hvilket framgår av følgende betegnelse (titel) på dokumentet:

«Appendix 3 to Annex N Civil Affairs, USCINCEUR OPLAN NR. 100-1 STATUS OF FORCES AGREEMENT.»

Her er noen smakebiter fra avtalen/diktatet:

«USA-styrkene skal ha rett til å okkupere ethvert område eller enhver bekvemmelighet som anses som nødveneig for at de kan fullføre sin oppgave og for å trygge deres sikkerhet, slik som bestemt av øverstkommanderende for de amerikanske styrker, og de skal ha rett til å installere slikt utstyr som de bestemmer er nødvendig for å fullføre disse oppgaver.»

De amerikanske styrkene forlanger også jurisdiksjon til en viss grad utenfor de områder de selv okkuperer. «Utenfor slike militære områder skal USA-styrkenes militærpoliti ha full autoritet... og folk som gjør seg skyldig i overgrep mot USA-installasjoner skal kunne arresteres av USA-styrkene og overgis myndighetene i vedkommende land for å dømmes etter gjeldende lover...»

All motstand må undertrykkes

Spørsmålet som melder seg er: Hvilke myndigheter, hvilke lover?

Her gis ikke noe klart svar. En ting er imidlertid sikkert. Opposisjon tåles ikke.

«I tilfelle av indre uro som materielt kan influere USA-styrkenes oppgave eller deres sikkerhet, så som væpnet opprør eller omfattende motstand, skal regjeringen i ... anstrenge seg for å undertrykke slik uro ved hjelp av sine egne ressurser. Men hvis disse tiltak skulle vise seg å være utilstrekkelige, eller dersom regjeringen i ... skulle be om hjelp, eller hvis US-øverstkommanderende skulle være av den oppfatning at regjeringen i ... ikke er i stand til effektivt å slå ned slik uro i tide, kan USA-styrkene gå til slik aksjon som US øverstkommanderende anser som nødvendig, enten det skjer på egen hånd eller i samarbeid med regjeringen i ...»

Overvåkingen — rakkertjeneste for USA-myndighetene

Det materiale som etterretnings- og overvåkingstjenestene i vedkommende NATO-land — kanskje på ganske tilfeldig grunnlag — har samlet, skal helt og fullt stilles til rådighet for amerikanerne i henhold til avtalens punkt «e», som lyder:

«Regjeringen i ... skal forsyne US-troppene med slike informasjoner og etterretningsrapporter som kan være dem til hjelp under utførelsen av deres oppgave eller i den utstrekning US øverstkommanderende forlanger.»

Medlemmer av USA-styrkene som begår kriminelle handlinger skal ikke kunne trekkes til ansvar for vedkommende lands domstoler, amerikanerne skal ha rett til å foreta alle de militære forflytninger de selv anser for påkrevet, videre er det detaljerte regler for disponering av lokal arbeidskraft etter retningslinjer som ikke er så fjerntliggende fra tyskernes «Arbeitsdienst» under krigen.

«tillatelse til å ta med kjernefysiske våpen ...»

Avtalens paragraf «s» er kort og grei, men av vidtrekkende betydning. Her heter det:

«Regjeringen i ... gir USA-styrkene tillatelse til å ta med seg kjernefysiske våpen i ... og til å stasjonere dem på slike plasser som blir ansett for å være nødvendige.»

Avtalen skal tre i kraft umiddelbart etter at den er undertegnet av utenriksministeren i vedkommende land eller «annen passende myndighet».

Kjell Gjøstein Resi.

SECRET

Headquarters
US EUROPEAN COMMAND
APO 128, US Forces

Appendix 3 to Annex N Civil Affairs
USCINCEUR OPLAN NR 100-1
STATUS OF FORCES AGREEMENT

DRAFT OF AN EMERGENCY STATUS OF FORCES (SOF) AGREEMENT

(It is assumed that such an Emergency SOF Agreement will be concluded in the form of an Exchange of Notes between the Foreign Ministry or other appropriate authority of (country) and the US Ambassador, or Commander of the US Forces in (country).)

PREAMBLE

1. The Embassy of the United States of America (the Commander, US Forces in ________) presents its (his) compliments to the Ministry of Foreign Affairs and has the honor to state that the discussions that have taken place between us concerning the status of US Forces deployed, or to be deployed, in ________ at the request of the ________ Government, have led to agreement as follows:

SUBSTANTIVE PROVISIONS

2. a. The designated US commander or, in his absence, the senior US military commander present shall have exclusive control of the US Forces and the direction thereof.

b. The US Forces shall have the right to occupy any area or facility considered necessary for the accomplishment of their mission or for their safety and continued security, as determined by US military commanders, and to install such equipment therein as they shall deem necessary for these purposes.

c. Military commanders of the US Forces may take such measures as they deem necessary to provide adequate security for their installations, personnel and equipment, and for the movement of supplies and personnel in ________. Within installations utilized by the US military forces, military commanders shall have absolute and full authority to maintain discipline and order among members of the US Forces. Outside such installations, military police of the US Forces shall have full authority, subject to such further arrangements as may be made with the local police authorities, to maintain discipline and order among members of the US Forces. In the event of acts of violence against US installations, equipment, or personnel by persons other than members of the US Forces, such persons may be apprehended by the US Forces and turned over to the Government of ________ for appropriate disposition in accordance with laws of that country.

THIS APPENDIX CONSISTS OF 4 PAGES
Change 3 to USCINCEUR OPLAN 100-1

DOWNGRADED AT 12 YEAR INTERVALS; NOT AUTOMATICALLY

SECRET

Annex N to USCINCEUR OPLAN NR 100-1
CIVIL AFFAIRS

j. An Emergency SOF Agreement will be concluded prior to the initiation of hostilities in accordance with following country priorities:

1 Norway.
2 Greece.
3 Turkey.
4 West Germany.
5 France.
6 Italy.
7 Netherlands.
8 Belgium.
9 Luxembourg.
10 Denmark.

5. (U) COMMAND AND SIGNAL.

a. Command. Civil affairs command will follow military command.

b. Signal. Civil affairs units will rely upon common user service.

J. P. MC CONNELL
General USAF
Deputy Commander in Chief

APPENDICES:

1. Organizations Available For Planning
2. Definitions
3. Status Of Forces Agreement
4. Civil Affairs Planning
5. Sample Proclamation
6. Commissions and Committees

AUTHENTICATION:

B E Spivy

B. E. SPIVY
Major General, US Army
Director, J-3 Division

Change 3 to USCINCEUR OPLAN NR 100-1

SECRET